

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

КАФЕДРА РОСЛИННИЦТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОСЛИННИЦТВО З ОСНОВАМИ КОРМОВИРОБНИЦТВА

освітньо-професійна програма Захист і карантин рослин
спеціальність 202 Захист і карантин рослин
галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Антоненко Олександр,
доцент кафедри рослинництва,
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент

Гарант: Ганна Поспєлова, доцент
кафедри захист рослин, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент

Полтава 2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Рослинництво з основами кормовиробництва
Назва структурного підрозділу	Кафедра рослинництва
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Антонєць Олександр Анатолійович, канд. с.-г. наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 44 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> oleksandr.antonets@pdaa.edu.ua, тел. 0665067891, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/antonec-oleksandr-anatoliyovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни відповідного рівня, що передують вивченню початкової дисципліни: ботаніка, агрометеорологія, механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва, фізіологія рослин, землеробство

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Рослинництво з основами кормовиробництва» дозволяє формування у здобувачів вищої освіти наукових основ вирощування та захисту польових і лучних рослин, а також практичних навичок із визначення видів, підвидів і різновидностей сільськогосподарських рослин за морфологічними та біологічними особливостями, щоб вчасно надати захист сільськогосподарським рослинам від шкідливих організмів.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти із захисту рослин знань і умінь щодо біологічних особливостей росту і розвитку сільськогосподарських культур, сучасних технологій їх вирощування, які забезпечать отримання високого врожаю високої якості.

Основні завдання навчальної дисципліни: полягають в забезпеченні фізіологічних потреб населення високоякісною продукцією харчування, тваринництва - кормами, переробної промисловості – сировиною. Визначити головні проблеми розвитку галузі рослинництва і кормовиробництва; з'ясувати морфологічні та екологічні особливості польових і лучних рослин, навчити визначати сільськогосподарські рослини за зовнішніми ознаками, щоб можна було пізнати особливості розвитку і розмноження шкідливих

організмів.

Компетентності:

Загальні

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові

ФК 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення.

ФК 8. Здатність застосовувати агротехнічні, біологічні, організаційно-господарські методи для довгострокового регулювання розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля.

Програмні результати навчання

ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.

ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття.

ПРН 18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Рослинництво і кормовиробництво як галузь сільськогосподарського виробництва, як наука і навчальна дисципліна. Зернові культури.

Тема 2. Пізні ярі культури: кукурудза, просо, сорго, гречка.

Тема 3. Зернобобові культури: горох, соя, люпин, чина, сочевичя, кормові боби.

Тема 4. Коренеплоди: цукрові буряки, кормові буряки, морква, бруква, турнепс, куузіку. Бульбоплоди: картопля, земляна груша.

Тема 5. Кормові трави. Природні кормові угіддя України.

Тема 6. Створення культурних пасовищ та сіножатей. Зелений конвейєр.

Тема 7. Сучасні технології заготівлі та використання кормів. Інтенсивна технологія вирощування багаторічних трав на насіння.

Трудомісткість

Загальна кількість годин 105 год.

Кількість кредитів 3,5.

Форма семестрового контролю екзамен.

Структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекцій	лабора-торних	самост. робота
Тема 1. Рослинництво і кормовиробництво як галузь сільськогосподарського виробництва, як наука і навчальна дисципліна. Зернові культури	2	2	4	13
Тема 2. Пізні ярі культури: кукурудза, просо, сорго, гречка.	14	2	4	10
Тема 3. Зернобобові культури: горох, соя, люпин, чина, сочевичя, кормові боби.	18	2	4	14
Тема 4. Коренеплоди: цукрові буряки, кормові буряки, морква, бруква, турнепс, куузіку. Бульбоплоди: картопля, земляна груша.	18	2	2	4
Тема 5. Кормові трави. Природні кормові угіддя України.	14	2	4	10
Тема 6. Створення культурних пасовищ та сіножатей. Зелений конвейер.	14	2	2	12
Тема 7. Сучасні технології заготівлі та використання кормів. Інтенсивна технологія вирощування багаторічних трав на насіння.	8	2	2	6
Усього годин	105	14	22	69

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перескладання. Лабораторні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (20 %). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Система оцінювання.

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН-10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.	<i>словесні методи:</i> лекція, пояснення, розповідь, <i>наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування; <i>практичні методи:</i> лабораторна робота, робота з навчально-методичною літературою (конспектування);	–опитування теоретичних питань; – виконання завдань на лабораторних заняттях; –виконання завдань самостійної роботи
ПРН-17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття..	<i>методи самостійної роботи вдома:</i> завдання самостійної роботи; <i>робота під керівництвом викладача:</i> самостійна робота; <i>методи усного контролю:</i> опитування,	-опитування теоретичних питань; –виконання завдань на лабораторних заняттях; –виконання завдань самостійної роботи.
ПРН-18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.	<i>методи письмового контролю:</i> письмове виконання лабораторних завдань; <i>комп'ютерні та мультимедійні методи:</i> мультимедійні презентацій; дистанційне навчання	-опитування теоретичних питань; –виконання завдань на лабораторних заняттях; –виконання завдань самостійної роботи.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН-10 Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.	30	30	20
ПРН-17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття..	35	35	20
ПРН-18. Ефективно застосовувати екологічно безпечні технології вирощування рослин.	35	35	20
Разом:	100	100	60

Шкала оцінювання: ЄКТС та національна

Сумма балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Не задовільно
0-34	F	

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНІ

1. Влох В.Г., Кириченко Н.Я., Когут П.М. Луківництво: Підручник / За ред. В.Г.Влоха. –К.: Урожай, 2003. 392 с.
2. Зінченко О.І., Демидась Г.І., Січкара А.О. Кормовиробництво: Навчальне видання. В.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 516 с.
3. Зінченко О.І., Слюсар І.Т., Адамець Ф.Ф. та ін. Кормовиробництво. Практикум / За ред. проф. О.І.Зінченка. К.: Нора-прінт, 2001. 470 с.
4. Кияк Г.С. Луківництво. К.: Вища школа, 1980. 304 с.
5. Макаренко П.С., Демидась Г.І., Козяр О.М. Луківництво. К.: Нора-прінт, 2002. 394 с.
6. Рослинництво : Підручник / С.М. Каленська, О.Я. Шевчук, М.Я. Дмитришак, О.М. Козяр, Г.І. Демидась; За редакцією О.Я. Шевчука. К.: НАУУ, 2005. 501 с.
7. Рослинництво. Кияк Г.С. К. : Вища школа, 1982. 400 с.
8. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур / В.В. Лихочвор. К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 808 с.
9. Рослинництво: Підручник / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко; За ред.. О.І. Зінченко. К.: Аграрна освіта, 2001. 591 с.

ДОПОМІЖНІ

1. Биленко П.Я., Жаринов В.П., Шевченко В.П. Полевое кормопроизводство. К.: Вища школа, 1985. 296 с.
2. Білоножко М.А. Рослинництво. К.: Вища школа, 1990.
3. Зінченко Б.С. Багаторічні трави в інтенсивному кормовиробництві. –К.: Урожай, 1991. 192 с.
4. Рослинництво Лабораторно-практичні заняття./ Д.М.Алімов, М.А.Білоножко, М.А.Бобро та ін.; За ред. М.А.Бобро та ін. К. : Урожай, 2001. 392 с.
5. Рослинництво з основами кормовиробництва / О.М. Царенко, В.і. Троценко, Г.О. Жатова; За ред. Г.О. Жатової. Суми: ВТД Ун-ська книга, 2003. 384 с.
6. Рослинництво: Підручник для лабораторно-практичних занять за ред. М.А. Бобро.. С.П. Танчика., Д.М. Алімова. К.: ”Урожай” 2001.
7. Сарнацький П.Л., Видрін Ю.В., Недождій Ю.П. Зелений конвеєр. К.: Урожай, 1988. - 72 с.
8. Слюсар ІТ., Вергунов В.А., Гаврилук М.М. Луківництво з основами насінництва. - К.: Аграрна наука, 2001. 196 с.
9. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергеев В.В. Рослинництво: лаб.-пр. заняття. Ч.1.Зернові культури. Навчальний посібник. За ред. Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2004.- 380 с
10. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергеев В.В. Рослинництво: лаб.-пр. заняття. Ч.2.Технічні та кормові культури. Навчальний посібник. За ред. Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2008. 356 с
- 11.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- <http://www.webfarmerstvo.org.ua/kormovi-roslyny/>
<http://buklib.net/books/34611/>
https://uk.wikipedia.org/wiki/Кормовиробництво_і_луківництво
http://ua-referat.com/Система_кормовиробництва
http://myreferatik.in.ua/load/referat_5_kurs/magazin_ukrajinskikh_referativ/kormovirobnictvo/87-1-0-3979
<http://news.meta.ua/ua/metka:кормовиробництво/>
http://esu.com.ua/search_articles.php?id=3699
<http://agrosience.com.ua/forum/thread23.html>